

Elinkeinot, TKI ja kansainvälistyminen

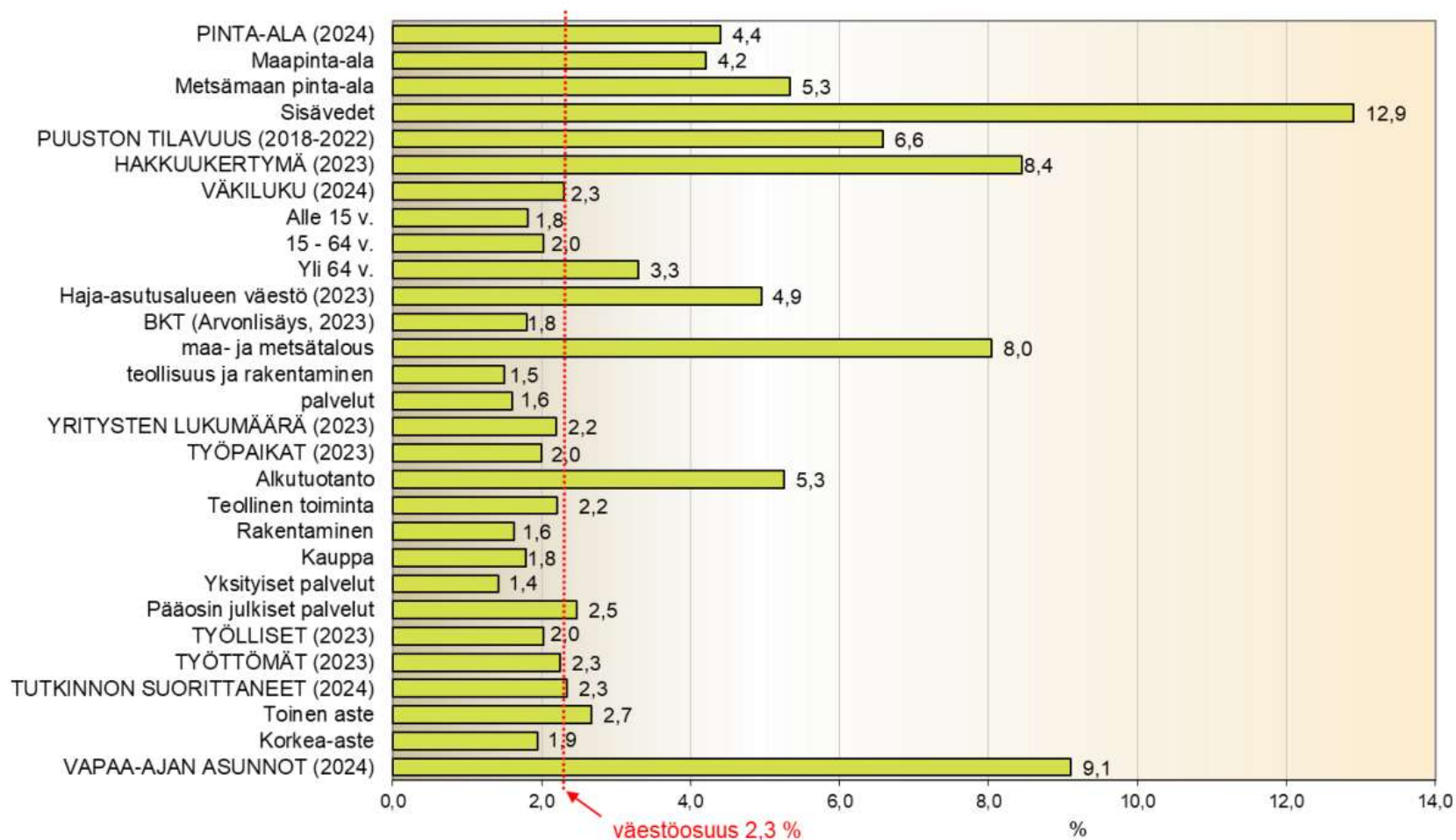
Maakuntaliiton luottamushenkilökoulutus 29.10.2025
Elinkeinopäällikkö Tuula Kokkonen
TKI-koordinaattori Mari Bahrami

Sisältö

- Maakunnan elinkeinoista ja yrityksistä
- Älykkään erikoistumisen strategiasta
- Etelä-Savon TKI-tiekartta 2030
- Etelä-Savon kansainvälistymissuunnitelma 2030

Etelä-Savon maakuntaprofiili (osuus koko maasta, %)

Lähde: Tilastokeskus, Maanmittauslaitos, Luke

ELINVOIMAKATSAUS

syyskuu 2025

Etelä-Savo

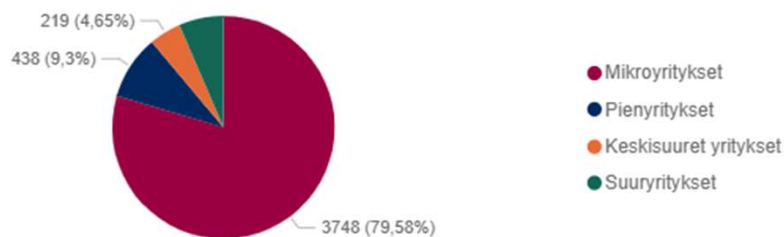
Yrityskanta 2024Q4
10 328

Toimipaikkoja 2023
16 791

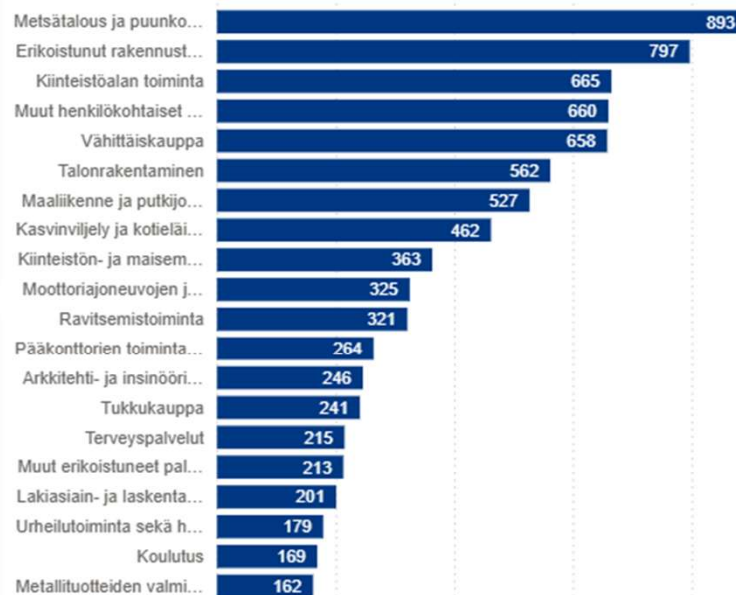
Aloittaneet yritykset 2024Q4
127

Lopettaneet yritykset 2024Q4
333

Yritysten kokoluokat henkilöstön mukaan v. 2022

Yrityskanta 2024Q4

Liikevaihto/toimipaikka (1 000 euroa)

* Ero vuoden takaiseen vastaavaan ajankohdan tilanteeseen verrattuna, %

Data: Tilastokeskus - Alueellinen yritystoimintatilasto, yritysografia

Viennin ja vientiyrietysten määrä maakunnassa sekä merkittävät vientitoimialat ja vientiyrietykset

Viennin ja vientiyrietysten määrä kokoluokittain maakunnassa ja alueen Team Finland –koordinaattorin nostot

Maakunnan merkittävimmät vientitoimialat ja vientiyrietykset

- Vuonna 2024 tavaroiden vientikauppa 605 MEUR, vientiyrietysten määrä 309 kpl (*) v. 2024, vienti kasvanut edellisestä vuodesta 21,7 %, teollisuuden osuus vientikaupasta 96,2 %
- Merkittävimmät toimialat ja yritys-esimerkkejä: Haavanhoitotuotteet ([Mölnlycke](#)), sahatavaran tuotantolinjat ([Veisto](#)), CBRNE-tilannekuvajärjestelmät ([Bertin Environics](#), [Observis](#)), mekaaninen puunjalostus (vaneri ja kertopuutuotteet; [UPM](#), [Metsä wood](#)), teknologiateollisuus ([Exel Composites](#), [Norelco](#)), matkailu ([Järvisydän](#)), gluteenittomat tuotteet ([Moilas](#), [Virtasalmen viljatuote](#))

Ennakoidaan yhdessä

Jutiset

Aineistot

Tapahtumat

Ennakointityö Etelä-Savossa

UMU2030

Ennakoiva sote

Yhteystiedot

Tilaa uutiskirje

Aineistot

Barometrit ja kyselyt

[Pk-yritysbarometri, syksy 2025 \(Yrittäjät\)](#)

[Suhdannebarometri, heinäkuu 2025 \(EK\)](#)

[OP:n maakuntaennuste, kevät 2025](#)

[Suhdannebarometri, huhtikuu 2025 \(EK\)](#)

[Alueelliset kehitysnäkymät keväällä 2025](#)

[Pk-yritysbarometri, kevät 2025 \(Yrittäjät\)](#)

[Alueelliset kehitysnäkymät syksyllä 2024](#)

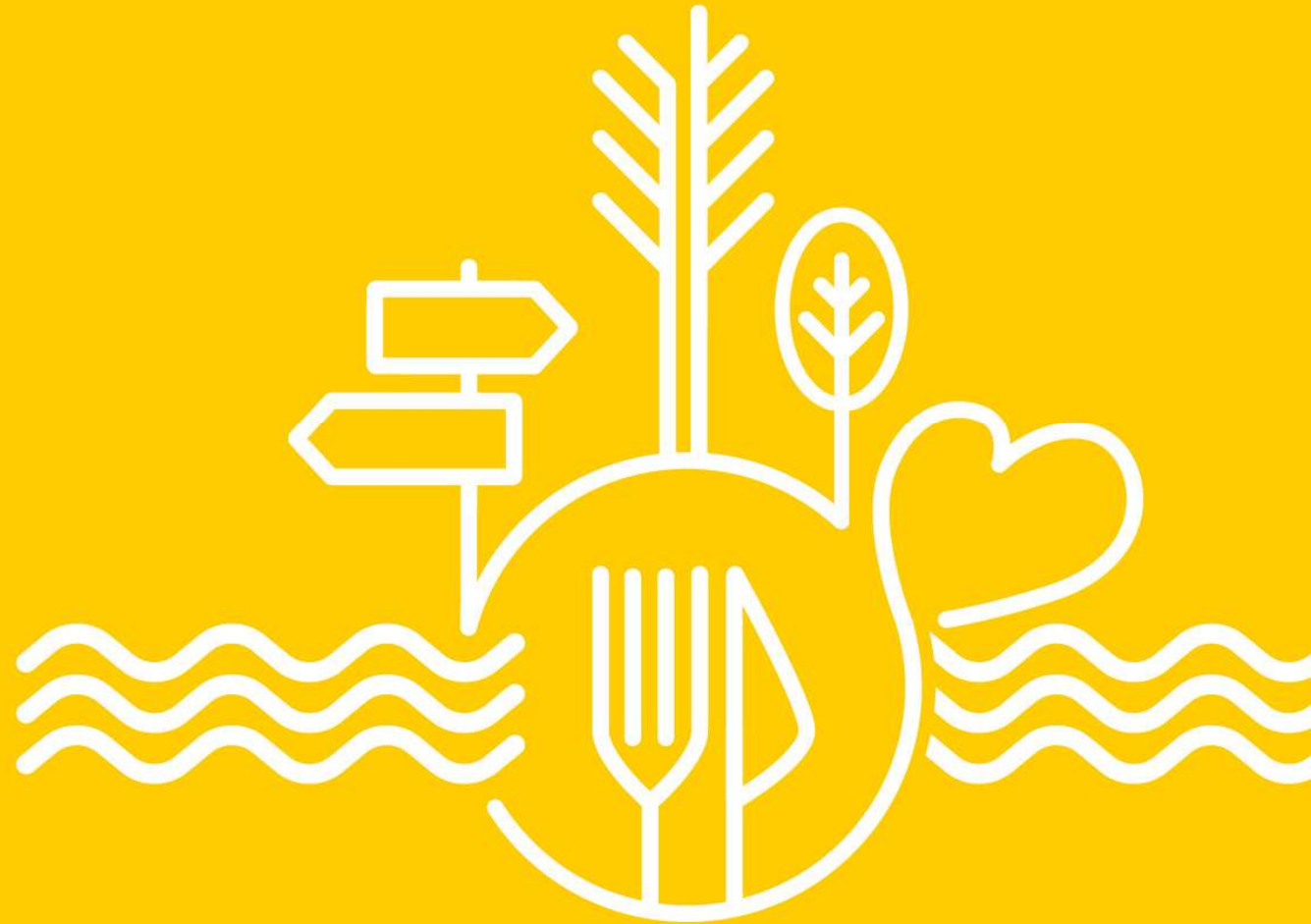
[Pk-yritysbarometri, syksy 2024](#)

[Yritysten vientinäkymät Etelä-Savossa \(ELY-keskus\)](#)

**Lisää tietoa Etelä-Savon
elinkeinoista ja yrityksistä:**

[Aineistot - Esavo Ennakoi](http://www.esavoennakoi.fi/aineistot)
www.esavoennakoi.fi/aineistot

**ETELÄ-SAVON
ÄLYKKÄÄN
ERIKOISTUMISEN
STRATEGIA
2022-2027**

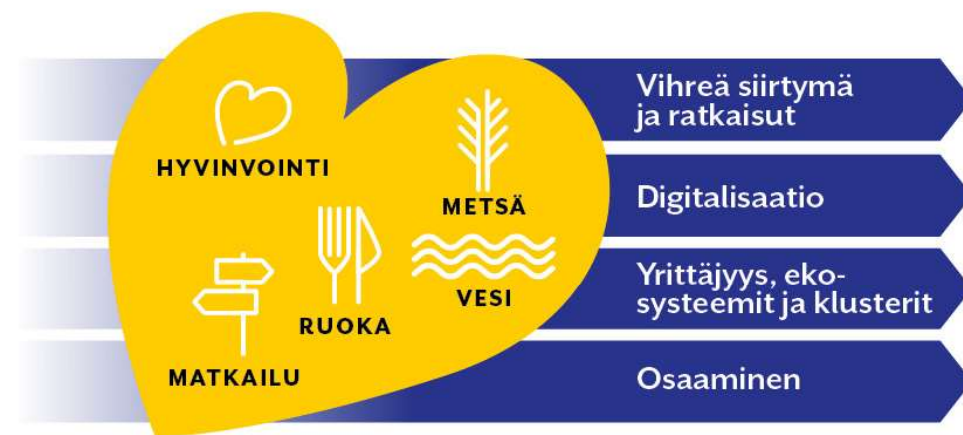
MIKÄ ÄES?

Älykkään erikoistumisen strategia (ÄES) kiteyttää Etelä-Savon tunnistetut vahvuudet, joiden ympärille pyritään luomaan uusia, kilpailuetua tuovia tuotteita ja palveluja ja sitä kautta lisäämään maakunnan elinvoimaisuutta.

ÄES vastaa kysymyksiin

- Mitä ainutlaatuista Etelä-Savossa on muihin alueisiin verrattuna?
- Missä olemme huippuhyviä?
- Millaista erityistä osaamista meillä on tarjota muille?
- Mitä haluamme kehittää lisää?

Älykkään erikoistumisen strategia on myös Etelä-Savon kansainvälistymisstrategia ja osa maakuntaohjelmaa.

Mahdollistaa EU-rahoituksen

Älykkään erikoistumisen strategian perusteella Euroopan unioni voi myöntää rahoitusta alueen kehittämiseen.

MIKÄ ON KLUSTERI?

Klusteri on saman toimialan tai teeman yritysten, tutkimus-, koulutus- ja kehittämisorganisaatioiden, viranomaisten ja muiden sidosryhmien verkosto, joka edistää kasvua ja kansainvälistymistä kehittämällä yhdessä älykkäitä ja kestäviä tuotteita ja palveluita.

Klusterit & AES

Klustereiden avulla edistetään Älykkään erikoistumisen strategiaa.

ETELÄ-SAVON KLUSTERIT

ECCP:n hyväksymät klusterit

VESI: Blue Economy Mikkeli – EcoSairila

– sinisen biotalouden osaamiskeskus

RUOKA: Etelä-Savon ruokaklusteri

– kestävän ruoka-alan verkosto

DIGITALISOINTI: Memory campus

– arkisto-, kirjasto- ja museotoimialan tutkimus-, kehittämis- ja osaamiskeskittymä

Klusterimahdollisuuksia Etelä-Savossa

METSÄ: Kuitu- ja prosessiteknologian sekä metsäosaamisen ja -liiketoiminnan keskus

MATKAILU: Kestävän matkailun ja

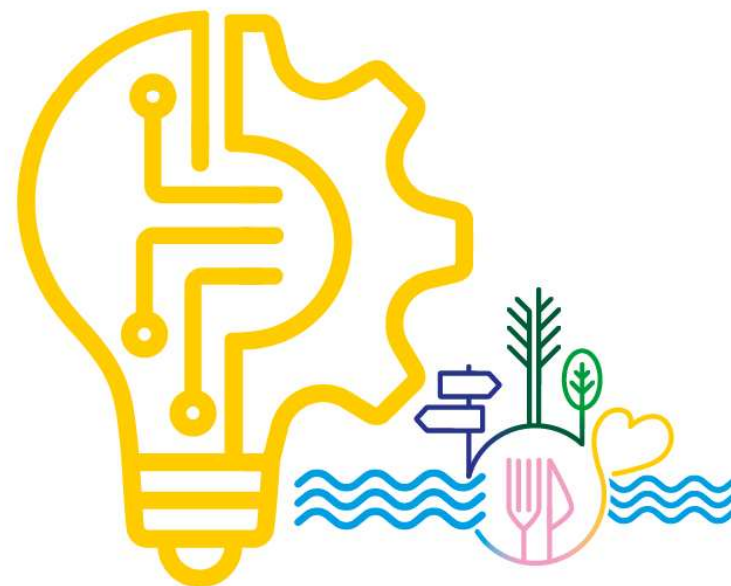
vapaa-ajan asumisen kehittämisen verkosto

HYVINVOINTI: Yhteisöllisyyden ja paikallislähtöisen hyvinvoinnin kehittämisen verkosto

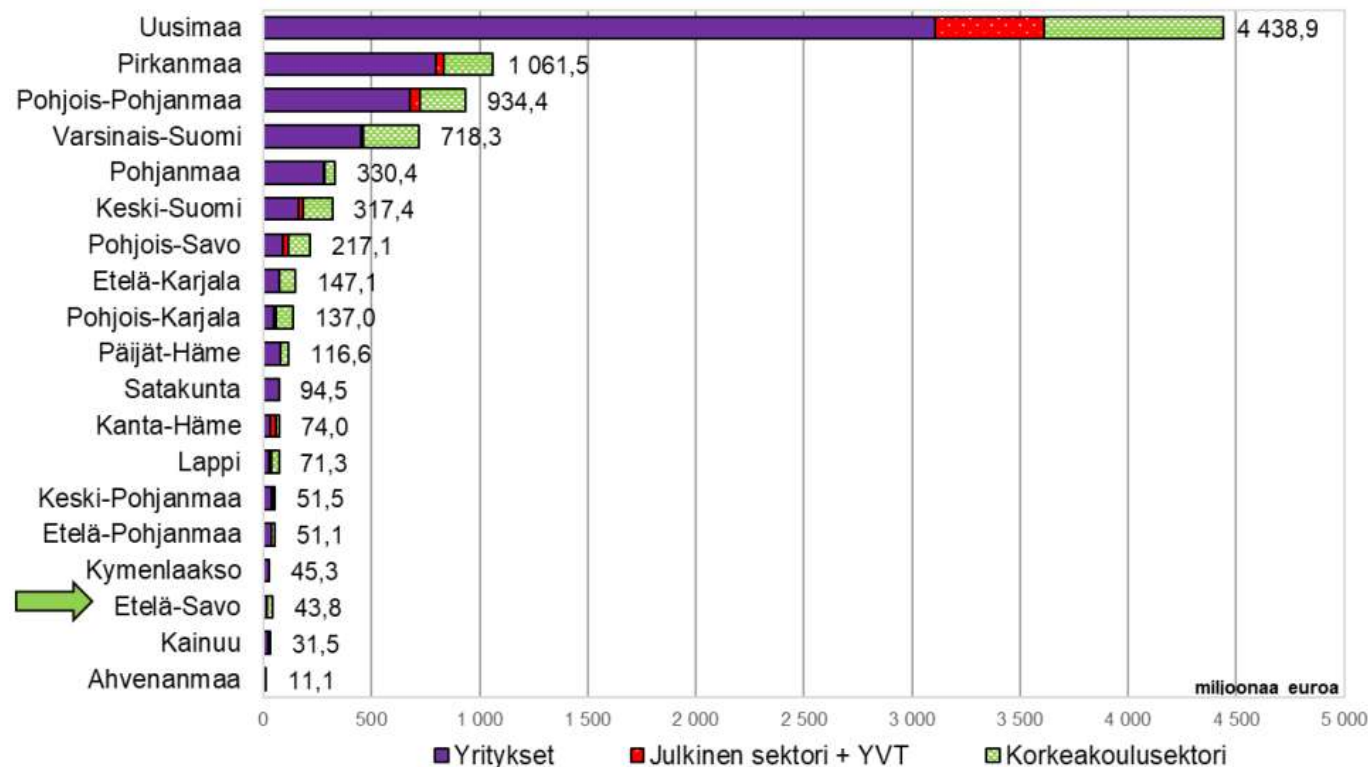

ECCP:hen rekisteröidyt klusterit:

<https://reporting.clustercollaboration.eu/all#>

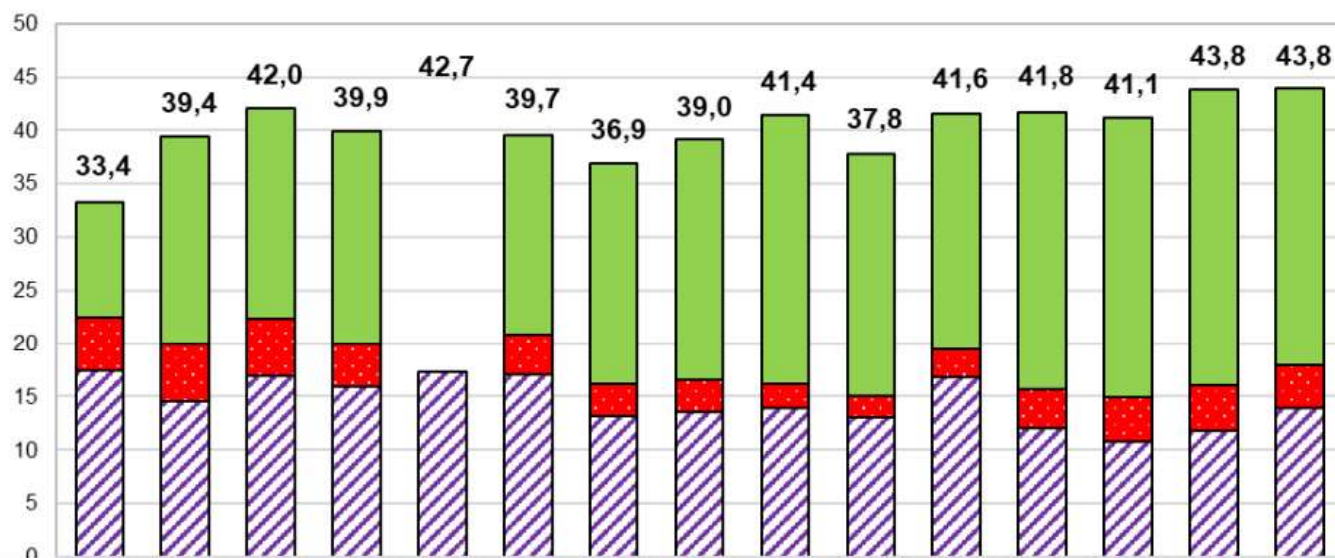
Tutkimus- ja kehittämistoiminnan menot maakunnittain 2024 , M €

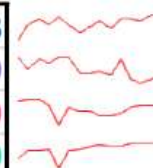
Alue	Yritykset	Julkinen sektori + YVT	Korkea-koulusektori	T&k-menot yhteensä
Uusimaa	3 104,5	507,7	826,7	4 438,9
Pirkanmaa	795,1	37,4	229,0	1 061,5
Pohjois-Pohjanmaa	679,0	46,2	209,2	934,4
Varsinais-Suomi	451,8	8,7	257,8	718,3
Pohjanmaa	280,3	0,5	49,5	330,4
Keski-Suomi	164,6	19,8	133,0	317,4
Pohjois-Savo	90,6	23,9	102,6	217,1
Etelä-Karjala	72,8	0,5	73,8	147,1
Pohjois-Karjala	49,0	10,1	77,9	137,0
Päijät-Häme	77,8	2,1	36,8	116,6
Satakunta	70,9	...	...	94,5
Kanta-Häme	31,2	25,7	17,1	74,0
Lappi	26,0	10,2	35,1	71,3
Keski-Pohjanmaa	38,5	2,6	10,4	51,5
Etelä-Pohjanmaa	36,3	1,3	13,5	51,1
Kymenlaakso	27,5	...	...	45,3
Etelä-Savo	13,9	4,0	26,0	43,8
Kainuu	19,6	2,7	9,2	31,5
Ahvenanmaa	9,2	...	...	11,1
KOKO MAA	6 038,8	707,7	2 146,1	8 892,6

Tutkimus- ja kehittämistoiminnan menot sektoreittain Etelä-Savossa 2010 - 2024, miljoonaa euroa

▨ Yritykset ▨ Julkinen sektori + YVT ▨ Korkeakoulusektori

T&k-menot (M euroa)	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Kaikki sektorit yhteensä	33,4	39,4	42,0	39,9	42,7	39,7	36,9	39,0	41,4	37,8	41,6	41,8	41,1	43,8	43,8
Yritykset	17,5	14,6	17,0	15,9	17,3	17,1	13,2	13,6	13,9	13,0	16,8	12,0	10,8	11,8	13,9
Julkinen sektori + YVT	5,0	5,4	5,3	4,1	...	3,7	3,0	3,0	2,3	2,1	2,6	3,7	4,1	4,2	4,0
Korkeakoulusektori	10,8	19,4	19,7	19,9	...	18,8	20,7	22,5	25,2	22,7	22,2	26,0	26,3	27,8	26,0

**Etelä-Savon
maakuntaliitto**

päivitetty: 24.10.2025 / jk

(Taulukossa käytetyt symbolit: ... = Tieto on salassapitosäännön alainen.)

Lähde: Tilastokeskus, tutkimus- ja kehittämistoiminta

TKI-TIEKARTTA Tutkimus-, kehitys- ja innovaatiostrategia
Välitavoitteita maahan- ja kyseisen alueen kehittämiseksi

ETELÄ-SAVON TKI-TOIMINNAN

KUNNIANHIMOINEN NOUSU: JOUKKUEPELILLÄ

T&K-MENOJEN NOSTO NELJÄÄN PROSENTTIIN BKT:STA

4%

T&K-MENOT
BKT:STA

Tiekartta on laadittu osana "Etelä-Savon TKI-tiekartta 2020" -hanketta, jota on rahoittanut Etelä-Savon maakuntaliitto Akavedin kestävä kasvun ja elinvoiman tukeminen (AKKE)-määrärahat.

Etelä-Savon maakuntaliitto

Ensimmäisen maakunta Etelä-Savoon laadittiin oma TKI-tiekartta

- Tehtiin yhdessä sidosryhmien kanssa keväällä 2023
- Maakuntahallitus hyväksyi elokuussa 2023
- Toimeenpanon vastuut määritelty tiekartassa
- TKI-ydinryhmä
- TKI- Pyöreä Pöytä
- TKI-tiekartan koordinaatiohanke 24-26

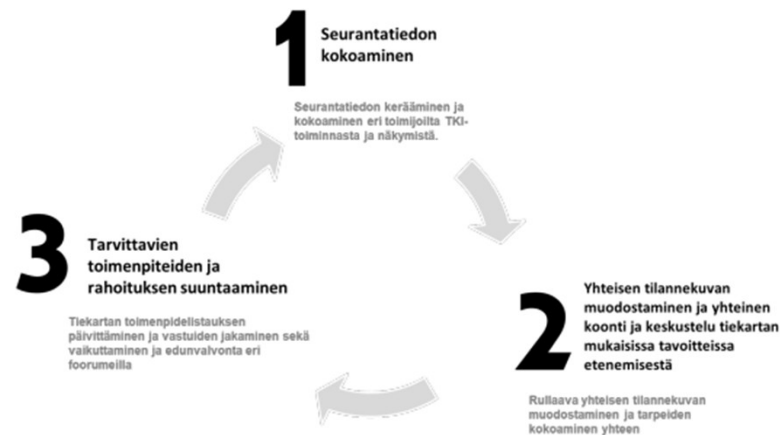
TIIVISTELMÄ: 5 pääteemaa ja 10 ratkaisua

KIPUPISTEET	TAVOITELTAVA MUUTOS	RATKAISUT	”JOUKKUEENJOHTAJA”
T&K-toimintaan ei panosteta riittävästi. TKI-toiminnan merkitys ei näy ja kuulu, eikä maakunnassa ole riittävää yhteistä koordinaatiota. TKI-toiminta on julkisvetoista.	1. Pelitaktiikka yritysvetoiseksi ja laajemmille hartioille Yrittäjyyttä tukeva toimintaympäristö ja yhteisö, jossa yritykset ohjaavat vahvemmin maakunnan TKI-toimintaa.	I. Maakunnan ”TKI-iskuryhmä” ja pyöreä pöytä.	Etelä-Savon maakuntaliitto yhteistyössä ELY-keskus
Yritysten matalat T&K-panostukset ja aktiivisuus sekä vähäinen kasvuyritysten määrä. TKI-toimintaan liittyvät palvelut ja toimijat tunnetaan heikosti ja koetaan vaikeasti lähestyttävänä ja hyödynnettävänä.	2. TKI-toiminta ja ”hyökkäyspeli” vahvistuu eteläsavolaisissa yrityksissä Kehityshaluisten ja -kykyisten yritysten verkosto ja niiden tarpeisiin nopeampi vastaaminen, mikä näkyy myös yritysten T&K-panostusten kasvussa.	II. Maakunnallisen startup- ja opiskelijayrittäjyyden vahvistaminen sitä tukevien palveluiden, fyysisten tilojen ja yhteisön tuen avulla. III. Vahvempi yhteinen palvelunohjaus maakunnassa. TKI-palvelutarjotin, jolla palvelut ja rahoitus helposti lähestyttäväksi. IV. Vahvempi alueen elinkeinopalvelujen ”jalkatyö” ja resurssien kohdistaminen kehityshaluisten yritysten ja tarpeiden tunnistamiseksi ja tukemiseksi.	XAMK Etelä-Savon ELY-keskus Elinkeino- ja kehittämissyhtiöt yhteistyössä Etelä-Savon kauppakamarin ja yrittäjien kanssa.
Maakunta menettää osaamista. Väestö vähenee, koulutustaso on maan keskiarvoa matalampi ja osaamisperusteinen maahanmuutto on vähäistä.	3. T&K-osaajien veto- ja pitovoima vahvistuu Etelä-Savossa Yhteistyö julkisen sektorin, oppilaitosten, korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten sekä yritysten kesken osaajien houkuttelussa näkyy panostuksessa jatkuvaan oppimiseen, houkutteleviin oppimis- ja tutkimusympäristöihin ja T&K-osaamiseen.	V. Toimijoiden yhteistyönä Etelä-Savoon toimenpideohjelma 'Etelä-Savo takuu' yritysten, oppilaitosten ja tutkimuslaitosten osaajien ja osaamisen kysynnän ja tarjonnan kohtauttamiseen. VI. Maakunnan jatkuvan oppimisen monipuoliset muodot ja pitkäjänteinen maakunnan oppimis- ja tutkimusympäristöjen kehittäminen.	Mikkelin yliopistokeskus MUC XAMK, Mikkelin yliopistokeskus MUC yhteistyössä toisen asteen oppilaitosten kanssa
Vihreän siirtymän mahdollisuuksiin ei ole maakunnan yrityksissä tartuttu laajasti. Etelä-Savo ei näy kärkialoillaan (metsä-, vesi-, ruoka-, matkailu- ja hyvinvointiosaaminen) riittävästi. Kehittämishelmistä ja projekteista syntyy liian vähän yrityksiä ja kaupallistettavaa liiketoimintaa.	4. Joukkuepelaaminen vahvistuu maakunnan strategisilla kärkialoilla Maakunnan sisäisen ja ulkoisen yhteistyön tuloksena eri aloilla on syntynyt pitkäjänteisiä T&K-yhteistyön kumppanuuksia (erit. metsä-, vesi-, ruoka-, matkailu- ja hyvinvointiosaaminen), joiden avulla vihreän siirtymän TKI-yhteistyön mahdollisuudet tunnistetaan entistä paremmin ja biotalouden arvonnäkökulma kasvaa.	VII. Vahvempi klusteriyhteistyö kärkialoilla maakunnassa, kansallisesti ja kansainvälisesti. VIII. Alueen monialaisen pk- ja mikroyrityskentän mahdollisuuksien tunnistaminen ja tuki vihreässä siirtymässä (ml. sosiaaliset innovaatiot), eri alojen onnistumiset esille.	Etelä-Savon maakuntaliitto
Kansallista ja kansainvälistä TKI-rahoitusta hyödynnetään maakunnassa hyvin vähän ja osaaminen hankkeiden valmisteluun lepää ka-peilla hartioilla. Maakuntaan kohdistuu vähän kansainvälisiä TKI-investointeja.	5. Koko joukkue nousee kansainväliselle sarjatasolle EU:n ohjelmärahoitus ja muu kansainvälinen TKI-rahoitus on noususuunnassa, mikä auttaa myös kansainvälisten osaajien sijoittumisessa ja kv-peilikentälle aktiivisemmassa sijoittumisessa.	IX. Kansainvälisesti kovatasoisten hakemusten valmistelun aktivointi ja tuki yhteistyössä korkeakoulujen, tutkimuslaitosten ja yritysten kesken X. Kv-osaajien rekrytointiin ja sijoittumiseksi alueelle rakennetaan yhdessä kuntien, yritysten, järjestöjen ja koulutustoimijoiden kanssa ”avaimet käteen” -paketti	Etelä-Savon maakuntaliitto, yhteistyössä LUKE ja XAMK Etelä-Savon ELY-keskus ja DIAK

Seuranta TKI-tiekartan koordinaatiohanke 2024-2026

- Etelä-Savon TKI-tiekartan seurannan ja yhteistyön toimintamalli pohjautuu tiekartan laadinnassa tunnistettuun tarpeeseen koota TKI-toimijat yhteen. Tiekartan toteutuksen koordinaation tueksi perustetaan TKI-toiminnan pyöreän pöytä:

- Etelä-Savon maakuntaliitto (koordinaatio, sihteeristö)
- Etelä-Savon ELY
- yritysedustus
- Etelä-Savon yrittäjäjärjestöt: kauppakamari, yrittäjät, MTK
- Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu XAMK, Diakonia-ammattikorkeakoulu (Diak)
- Mikkelin yliopistokeskus MUC
- Kaupunki/kuntaedustus
- Tutkimuslaitokset
- Toisen asteen oppilaitosedustus (Samiedu, Esedu, Spesia, STEP-koulutus)
- Järjestöedustus

TKI-tiekartan koordinaatiohankkeen toimenpiteet 2025-2026

- TKI-näkökulma: ÄES ja MAO
- Maakunnallisen klusteriverkoston vahvistaminen jatkuu
- Tapahtumia ja viestintää:
 - Pyöreä Pöytä 4.11. (kokonaisturvallisuus TKI-näkökulmasta; tutkimus- ja innovaationeuvosto vierailee)
 - TKI ja matkailu
 - Interreg
 - Business Finland –rahoitusta
- Tilannekuvan päivitys ja ylläpito (sidosryhmien toimenpiteet tiekartan mukaisesti)
- Yritysten aktivointi yhteistyössä Etelä-Savon yrittäjät ja Kauppakamari
- Kansainvälistymissuunnitelman seuranta ja koordinointi

KV-HUONEENTAULU

Etelä-Savon kansainvälistymissuunnitelma 2020
visio, painopisteet ja tavoitteet

ETELÄ-SAVON VISIO

YHDESSÄ MAAILMALLE JA MAAILMALTA MEILLE

PAINOPISTEALUEET ja tavoitteet

1 Kansainväliset YHTEISTYÖ- VERKOSTOT

- 1 Kansainvälinen yhteistyö ja verkostotyöskentely tukavat hanke-rahoitusmahdollisuuksien hyödyntämistä ja liiketoiminnan uudistamista.
- 2 Etelä-Savossa on jatkuvasti päivittyvä **tilannekuva** maakunnan toimijoiden verkostoista.
- 3 Maakunnan toimijoiden **verkosto-osaaminen** ja verkostojen hyödyntämisen asiantuntemus vahvistuvat.
- 4 Maakunnan **sisäinen yhteistyö** edistää kansainvälistä yhteistyötä ja kansainvälisten verkostojen hyödyntämistä.
- 5 Etelä-Savossa **yrityksillä** on hyvät edellytykset kansainvälistymisen ja viennin edistämiseen.

2 Kansainvälisen RAHOITUKSEN HYÖDYNTÄ- MINEN

- 1 Maakunnan toimijoilla on riittävä osaaminen ja **valmiudet** hakea kansainvälisiä rahoituksia.
- 2 Kansainvälisistä rahoitushakumahdollisuuksista ja onnistuneista esimerkeistä **viestitään** aktiivisesti ja tieto on helposti löydettävissä.
- 3 Etelä-Savon pk-yritykset **osallistuvat** maakunnan TKI-toimijoiden mukana kansainvälisiin hanke- ja rahoitushakuihin.
- 4 Kansainvälisten rahoitusten hakeminen on maakunnallisesti **koordinoitu** toimintaa.

3 Kansainvälisten osaajien VETO- JA PITOVOIMA

- 10 Vieraskielisen työvoiman määrä **kasvaa** 7000 henkilöön vuoteen 2030 mennessä.
- 11 Maakuntaan jäävien **valmistuneiden** ulkomaisten opiskelijoiden määrä kaksinkertaistuu vuoteen 2030 mennessä.
- 12 Työnantajien valmiudet **työllistää** kansainvälisiä työntekijöitä ja opiskelijoita paranevat (työ- ja harjoittelupaikat).
- 13 **Veto- ja pitovoiman** vahvistamisessa tehdään aktiivista yhteistyötä alueen yritysten, kuntien ja oppilaitosten kesken.
- 14 Etelä-Savossa on hyvin toimivat **asettautumispalvelut** sekä selkeät roolit ja työnjako eri toimijoiden välillä.

Suunnitelma on laadittu osana Etelä-Savon TKI-tiekartan koordinaatiohanketta, jota on rahoitettu maaseudun osaisten kehittämisen määrärahastä (AKKE).
Etelä-Savon maakuntaliitto

Etelä-Savon maakunnallinen kansainvälistymissuunnitelma

- Tehtiin yhdessä sidosryhmien kanssa syksyllä 2024
- Maakuntahallitus hyväksyi tammikuussa 2025
- Toimeenpanon vastuut määritelty kv-suunnitelmassa
- Seuranta: TKI-tiekartan koordinaatiohanke 24-26
- Taustalla älykkään erikoistumisen strategia sekä TKI-tiekartta
- Kansainvälistyminen on tunnistettu Etelä-Savossa keskeiseksi elinvoiman sekä kasvun, kehityksen ja kilpailukyvyn mahdollistajaksi. Maakunnan strateginen tavoite on vahvistaa kansainvälistä yhteistyötä ja edistää alueen toimijoiden kansainvälistymistä.

- Viitekehyksenä TKI-toiminta – ei käsittele kaikkea maahanmuuttoon ja kv-toimintaan liittyviä teemoja
 - TKI-tiekartan sidosryhmillä tarve selkeille suuntaviivoille ja kärjille mm. rahoituksen hakemiseen ja kohdentamiseen - kansainvälisen verkostoitumisen tarve erityisesti kärkialoilla
 - Rahoitusten ja markkinoiden parempi saavutettavuus
 - Isoimmiksi pullonkauloiksi tunnistettu resurssien ja asiantuntemuksen puute sekä kansainvälisten kumppaneiden löytäminen ja verkostoituminen
- Kansainvälistymissuunnitelmassa määritellään maakunnalliset yhteistyön rakenteet ja toimijoiden roolit
 - Yhteinen tahtotila; tarvittavien toimenpiteiden priorisointi; vastuutahojen määrittäminen sekä edellytykset yritystoiminnan kansainväliseen kehittämiseen

3. VISIO

Yhdessä maailmalle ja maailmalta meille

Vuonna 2030 Etelä-Savo tunnetaan vetovoimaisena ja osallistavana alueena, jossa kulttuurinen moninaisuus ja kansainvälinen osaaminen luovat pohjan kasvulle ja innovaatioille. Hyvin koordinoitujen verkostojen ja strategisten yhteistyöhankkeiden tuomat kansainvälistä rahoitusta ja kehittävät paikallista osaamista. Maakunta on koti, jossa ihmiset ja yritykset voivat kukoistaa.

4. PAINOPISTEALUEET JA TAVOITTEET

Kansainvälistymissuunnitelmalle on valittu kolme painopistealuetta, joista jokaiselle on asetettu tarkemmat tavoitteet vuoteen 2030. Lisäksi jokaiselle painopistealueelle on määritetty esimerkkejä mahdollisista toimenpiteistä, joita on tarkoitus täsmentää vuosittain osana kansainvälistymissuunnitelman toimeenpanoa.

1. Kansainväliset yhteistyöverkostot
2. Kansainvälisen rahoituksen hyödyntäminen
3. Kansainvälisten osaajien veto- ja pitovoima

**Etelä-Savon
maakuntaliitto**

TIIVISTELMÄ: painopisteet, tavoitteet ja toimenpiteet

PAINOPISTEALUE	TAVOITTEET	ESIMERKKEJÄ MAHDOLLISISTA TOIMENPITEISTÄ
1. Kansainväliset yhteistyöverkostot	Kansainvälinen yhteistyö ja verkostotyöskentely tukevat hankerahoitusta mahdollisuuksien hyödyntämistä ja liiketoiminnan uudistamista. Etelä-Savossa on jatkuvasti päivittyvä tilannekuva maakunnan toimijoiden verkostoista. Maakunnan toimijoiden verkosto-osaaminen ja verkostojen hyödyntämisen asiantuntemus vahvistuvat. Maakunnan sisäinen yhteistyö edistää kansainvälistä yhteistyötä ja kansainvälisten verkostojen hyödyntämistä. Etelä-Savossa yrityksillä on hyvät edellytykset kansainvälistymisen ja viennin edistämiseen.	Nostetaan esiin onnistumisia ja vahvistetaan keskinäistä vertaisopimista. Käynnistetään kaikille avoin maakunnallinen kv-forumi (vrt. hankefoorumi), jossa puheenjohtajuus vaihtuu vuosittain. Koordinoidaan kansainvälisiin hankkeisiin liittyvää toimintaa maakuntatasolla ja parannetaan asioiden tiedottamista. Vahvistetaan nykyisten verkostojen hyödyntämistä kokoamalla tieto kansainvälisistä kumppaneista yhteen paikkaan. Toimitaan tarvittaessa suosittelijoina maakunnan muille toimijoille. Tuetaan yrityksiä kansainvälisiin konsortioihin mukaan pääsemisessä.
2. Kansainvälisen rahoituksen hyödyntäminen	Maakunnan toimijoilla on riittävä osaaminen ja valmiudet hakea kansainvälisiä rahoitusta. Kansainvälisistä rahoitushaku mahdollisuuksista ja onnistuneista esimerkeistä viestitään aktiivisesti ja tieto on helposti löydettävissä. Etelä-Savon pk-yritykset osallistuvat maakunnan TKI-toimijoiden mukana kansainvälisiin hankke- ja rahoitushakuihin. Kansainvälisten rahoitusten hakeminen on maakunnallisesti koordinoitua toimintaa.	Kootaan pk-yrityksiä varten tieto käynnissä ja valmistelussa olevista kansainvälisistä projekteista yhteen paikkaan. Tehdään juttusarja hyvistä esimerkeistä kansainvälisen rahoituksen hyödyntämisessä. Kehitetään Grant writer-toimintaa ja osajapoolia esimerkiksi koulutusten kautta. Järjestetään säännöllisesti (esim. neljä kertaa vuodessa) kv-rahoitushakufojoja, joissa voidaan samalla vaihtaa ajatuksia ja kokemuksia kansainvälisistä hankkeista. Luodaan hankeportfolio, jossa on koottuna tieto AES-kärkien mukaisesta sekä muusta kansainvälisestä rahoituksesta.
3. Kansainvälisten osaajien veto- ja pitovoima	Vieraskielisen työvoiman määrä kasvaa 7000 henkilöön vuoteen 2030 mennessä. Maakuntaan jäävien valmistuneiden ulkomaisten opiskelijoiden määrä kaksinkertaistuu vuoteen 2030 mennessä. Työnantajien valmiudet työllistää kansainvälisiä työntekijöitä ja opiskelijoita paranevat (työ- ja harjoittelupaikat). Veto- ja pitovoiman vahvistamisessa tehdään aktiivista yhteistyötä alueen yritysten, kuntien ja oppilaitosten kesken. Etelä-Savossa on hyvin toimivat asettautumispalvelut sekä selkeät roolit ja työnjako eri toimijoiden välillä.	Tehdään palvelut ja toimijat tutuiksi vahvistamalla vuorovaikutusta ja tiedonvaihtoa toimijoiden välillä. Vahvistetaan maakunnan brändiä ja tehdään kohdenetta markkinointia yhdessä yritysten ja kuntien kanssa (työpaikat, asuminen, harrastusmahdollisuudet ym.). Lisätään yhteistyötä työnantajien ja oppilaitosten välillä kansainvälisten osaajien harjoittelu- ja työmahdollisuuksien parantamiseksi. Tuetaan työnantaja kansainvälisten osaajien rekrytoimisessa ja työllistämässä muun muassa tarjoamalla neuvontaa ja koulutusta sekä viestimällä olemassa olevista palveluista. Selkeytetään kuntien/kaupunkien investointitoimintojen yhteydessä soft landing -palvelut ja toimenpiteet ja sovitaan kunkin toimijan roolit. Otetaan maahanmuuttajien ja kansainvälisten osaajien omat verkostot ja yhteisöt mukaan veto- ja pitovoimatyöhön.

Suunnitelman laadinta on toteutettu osana Etelä-Savon TKI-tiekartan koordinaatiohanketta, jota on rahoitettu maakunnan omaehtoisien kehittämisen määrärahasita (AKKE).

**Etelä-Savon
maakuntaliitto**

KIITOS

Tuula Kokkonen

Elinkeinopäällikkö

040 678 5415

etunimi.sukunimi@esavo.fi

Tuula vastaa maakunnan elinkeinoelämän ja matkailun edistämisestä sekä niiden kehittämis- ja rahoitustehtävistä. Tuulan vastuulla ovat myös elinkeinotoimintaan liittyvät yhteistyö- ja edunvalvonta-asiat kansainvälisesti.

Mari Bahrani

TKI-koordinaattori

040 621 1691

etunimi.sukunimi@esavo.fi

Mari toimii koordinaattorina Etelä-Savon TKI-tiekarttahankkeessa.